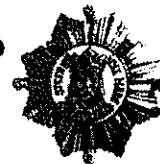

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПО
БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

378
Postlovam

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4490 din 11.08.2020

La nr. 18-23-7118 din 06.08.2020

✓ **Ministerul Justiției**

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege cu privire la modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (număr unic: 621/MJ/2020), Vă comunicăm lipsă de obiecții.

Totodată, Centrul Național Anticorupție consideră oportun ajustarea sancțiunilor penale inclusiv pentru infracțiunile de la art.328 (Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) și art.329 (Neglijența în serviciu) din Codul penal al Republicii Moldova. În acest sens, se propune:

- la art.328 alin.(1) de a substitui sintagma „*pînă la 3 ani*” cu sintagma „*pînă la 5 ani*”;
- la art.328 alin.(2) de a substitui sintagma „*de la 2 la 6 ani*” cu sintagma „*de la 2 la 7 ani*”;
- la art.329 alin.(1) de a substitui sintagma „*pînă la 2 ani*” cu sintagma „*pînă la 5 ani*”;
- la art.329 alin.(2) de a substitui sintagma „*de la 2 la 6 ani*” cu sintagma „*de la 2 la 7 ani*”.

Subsidiar, în vederea excluderii neconcordanțelor între constatările expertizei anticorupție și prevederile proiectului definitivat, comunicăm că expertiza sus-citată se va efectua conform Legii integrității nr.82/2017. Potrivit art.28 alin.(4) din Legea menționată „*Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin.(2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. În cazul proiectelor inițiate de Guvern, acestea se consideră definitive înainte de a fi transmise spre expertiza juridică, iar în cazul inițiativelor altor categorii de autori – după înregistrarea proiectelor în Parlament*”.

Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos, prezentarea proiectului definitivat pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

R. Flocea

Ruslan FLOCEA

Ex.: Cristina DIACENCO, Tel.: 022-257-421

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.		
14	08	2020

Raportam Cristina

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-5082 din 21.08.2020.

La nr. 03/6069 din 17.08.2020

Ministerul Justiției

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985/2002.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

R. Flocea

Ruslan FLOCEA

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr. _____		
" 22 "	" 08 "	20 20

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6756 din 21.08.2020

la proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985/2002

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Normele elaborate au fost plasate pentru consultări publice pe pagina web a Ministerului Justiției la data de 07.08.2020, termenul de consultare fiind indicat: 07.08-11.08.2020. În acest sens, atenționăm că art.12 din Legea nr.239/2008 stabilește expres: *"Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data*

mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice. La solicitarea părților interesate, autoritatea publică poate prelungi termenul de prezentare a recomandărilor”. Prin urmare, deși autorul a plasat proiectul pentru consultări publice, totuși nu s-a respectat termenul legal (de 10 zile lucrătoare) pentru prezentarea recomandărilor pe marginea acestuia de către părțile interesate.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește expres că „proiectul de lege urmărește majorarea sancțiunilor pentru unele infracțiuni de corupție, atribuindu-le la categoria de infracțiuni grave, ceea ce ar permite eficientizarea normelor penale și limitarea posibilităților de a aplica prevederile articolelor 55, 90 și 94 din Codul penal.

Rațiunea acestor modificări constă în încadrarea acestor infracțiuni din categoria infracțiunilor mai puțin grave în categoria infracțiunilor grave. Prin urmare, noua încadrare juridică va oferi posibilitate organelor de urmărire penală instrumente suplimentare de ordin procedural, prin prisma cărora se va facilita și îmbunătăți activitatea în faza de urmărire penală în scopul contracarării fenomenului de corupție. [...]

Subsecvent, menționăm că noile modificări ar contura o practică unitară a instanțelor judecătorești în soluționarea cauzelor de corupție, dat fiind faptul că nu ar fi posibilă aplicarea normelor privind liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și liberarea de pedeapsă datorită schimbării situației.”

La modul concret, prevederile proiectului vin să majoreze sancțiunile pentru unele infracțiuni de corupție și cele conexe actelor de corupție, precum: art.326 (Traficul de influență) și art.327 (Abuzul de putere sau abuzul de serviciu). Prin urmare, se constată că prevederile proiectului servesc scopului expus în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile normelor promovează interesele generale ale societății prin majorarea sancțiunilor pentru unele categorii de acte de corupție și acte conexe actelor de corupție, ceea ce corespunde interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare și analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația

națională, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. În acest sens, nota informativă stipulează „Proiectul nu implică cheltuieli din bugetul de stat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *"textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prin proiect nu se reglementează activitatea unor agenți publici sau a unor entități publice. Astfel, normele propuse vin să majoreze sancțiunile pentru anumite infracțiuni stabilite de Codul penal al Republicii Moldova.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din contra, prevederile propuse vor acorda garanții suplimentare drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin majorarea sancțiunilor pentru actele de corupție și cele conexe corupției săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției, în vederea consolidării mecanismului de prevenire și combatere a actelor de corupție, prin majorarea răspunderii penale pentru infracțiunile în cauză.

Autorul a respectat, parțial, cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional, statuate în Legea nr.239/2008. Totodată, prevederile proiectului corespund cu scopul declarat de către autor în nota de argumentare. Proiectul nu promovează care interese private, respectiv acesta corespunde interesului public.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

21.08.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina DIACENCO, Inspector principal

